
PLENUL CONSILIUL CONCURENȚEI
D E C I Z I E

Nr. DA-39/17-53
din 05.07.2018

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Concurenței,

acționând în temeiul art. 41 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Hotărârii Parlamentului nr. 179 din 12.07.2013 și Hotărârii Parlamentului nr. 220 din 27.09.2013,

examinând raportul de investigație pe marginea cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 39 din 05.12.2017, materialele acumulate în cadrul investigației și observațiile părților în cauză,

A CONSTATAT:

În baza notei examinatorului nr. DA-07/378 din 05.12.2017, Plenul Consiliului Concurenței a emis Dispoziția nr. 39 din 05.12.2017 cu privire la semnele încălcării prevederilor art. 5 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către întreprinderile participante în cadrul procedurii de achiziții publice nr. 1350/14 din 30.07.2014 organizată și desfășurată de Primăria Cobani, r-nul Glodeni.

Obiectul investigației îl constituie acțiunile întreprinderilor participante în cadrul procedurii de achiziții publice nr. 1350/14 din 30.07.2014 organizată și desfășurată de Primăria Cobani, r-nul Glodeni.

I. Părțile implicate

SC „Ecosem Grup” SRL (în continuare „Ecosem Grup” SRL) – IDNO 1003600086844, întreprindere, care conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei, are ca gen de activitate: fabricarea betonului (cod CAEM

26630), licență pentru desfășurarea activității de construcție de clădiri și (sau) construcții ingineresti, instalații și rețele tehnico-edilitare, reconstrucțiile, consolidările, restaurările - A MMII – 037181, valabilă până la 25.07.2020.

„Litarcom ” SRL – IDNO 1003600022493, întreprindere, care conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei, are ca gen de activitate:

comerțul cu ridicata al materialelor lemnoase, al materialelor de construcție și echipamentului sanitar (cod CAEM 5153), comerțul cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare (cod CAEM 5211), comerțul cu amănuntul al produselor din tutun (cod CAEM 5226), întreprindere care deține licență pentru desfășurarea activității de construcții de clădiri și construcții ingineresti, instalații și rețele tehnico-edilitare, reconstrucții - A MMII - 040339, valabilă până la 11.12.2018.

„Capillati” SRL – IDNO 1004600074363, întreprindere, care conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei, are ca gen de activitate: - creșterea păsărilor pentru carne, de prăsilă și celor tinere (cod CAEM 01241), producția cărnii (cod CAEM 1511), fabricarea nutrețurilor gata pentru animale întreținute la ferme (cod CAEM 1571); activitatea de proiectare pentru toate categoriile de construcții, pentru urbanism, instalații și rețele tehnico-edilitare, reconstrucții restaurări (cod CAEM 17, activitate înregistrată la 28.10.2016); construcțiile de clădiri și (sau) construcții ingineresti, instalații și rețele tehnico-edilitare, reconstrucțiile, consolidările, restaurările (cod CAEM 18, activitate înregistrată la 28.10.2016), licență pentru construcțiile de clădiri și construcții ingineresti, instalații și rețele tehnico-edilitare, reconstrucții, consolidări - A MMI-044852, valabilă până la 20.06.2019.

II. Piața relevantă: piața produsului și piața geografică.

Conform art. 4 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, piață relevantă a produsului reprezintă piața a produselor considerate de consumatori ca interschimbabile sau substituibile datorită utilizării date acestora, caracteristicilor fizice, funcționale și prețului. În cazul investigației date ***pieța produsului***, ținând cont de produsul asupra căruia se constată semnele participării cu oferte trucate de către întreprinderile „Ecosem Grup” SRL, „Litarcom” SRL și „Capillati” SRL, va fi definită drept achiziționarea lucrărilor de aprovizionare cu apă și canalizare în cadrul procedurii de achiziții nr. 1350/14 din 30.07.2014 de către de Primăria Cobani, r-nul Glodeni.

Totodată, ***pieța geografică*** va fi definită ca fiind întreg teritoriu al Republicii Moldova, dat fiind faptul, că potrivit art. 30 alin. (2) lit. d) din Legea concurenței

nr. 183 din 11.07.2012, se consideră că piața geografică relevantă este teritoriul Republicii Moldova, când consumatorii se aprovizionează prin licitații ai căror ofertanți sunt întreprinderi situate pe teritoriul Republicii Moldova.

Astfel, *piata relevantă* va fi definită drept lucrările de aprovizionare cu apă și canalizare oferite în cadrul procedurii de achiziții publice nr. 1350/14 din 30.07.2014 organizată și desfășurată de Primăria Cobani, r-nul Glodeni.

III. Acte și fapte constatate

Examinând informațiile și interviurile atașate la cazul inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 39 din 05.12.2017, s-au constatat următoarele:

1. La 29.11.2017, Consiliul Concurenței a recepționat cererea de clemență depusă de către „Ecosem Grup” SRL (...) a declarat, că „Ecosem Grup” SRL, cât și întreprinderile „Litarcom” SRL și „Capillati” SRL, au participat cu oferte truate în cadrul procedurii de achiziții nr. 1350/14 din 30.07.2014. (...).
2. (...) a probat participarea sa fictivă prin faptul că „Ecosem Grup” SRL a participat la procedura de achiziționare a lucrărilor de aprovizionare cu apă și canalizare a s. Cobani, r-nul Glodeni, definit conform devizelor locale de cheltuieli ale întreprinderilor „Litarcom” SRL, „Capillati” SRL și „Ecosem Grup” SRL drept *„servicii de proiectare a rețelei de canalizare și a stației de epurare din s. Cobani, r-nul Glodeni”*, deși nu deținea nici un act permisiv în vederea prestării acestor servicii, întreprinderea nu avea o bază tehnico-ingenierescă în acest sens și nu avea experiență similară.
3. În rezultatul examinării documentelor de licitație aferente procedurii de achiziții nr. 1350/14 din 30.07.2014, prin care Primăria s. Cobani a achiziționat lucrări de aprovizionare cu apă și canalizare a s. Cobani, r-nul Glodeni, se constată că în cadrul acesteia întreprinderile participante au oferit următoarele prețuri:
  - a) „Litarcom” SRL – **9 950 842 lei**
  - b) „Ecosem Grup” SRL – **10 061 403 lei**
  - c) „Capillati” SRL – **10 101 002 lei**
4. (...)
5. (...)
6. (...)
7. (...)
8. (...)

9. În anul 2014 (...) și (...) aveau calitatea de fondatori în cadrul întreprinderii „Capillati” SRL și dețineau cote- (...) %. Totodată (...) avea calitatea de fondator și la întreprinderea „Litarcom” SRL. De asemenea se stabilește că întreprinderile „Capillati” SRL și „Litarcom” SRL au participat în cadrul procedurii nr. 1350/14 din 30.07.2014 în calitate de întreprinderi independente, fapt constatat în cadrul formularului nr. DO-8 – Informații privind asocierea în vederea participării.
10. În acest sens, la momentul organizării și desfășurării procedurii de achiziții, întreprinderile „Litarcom” SRL și „Capillati” SRL erau întreprinderi dependente în sensul art. 4 din Legea concurenței nr. 183 din 11.08.2012. Astfel, întreprinderile „Litarcom” SRL și „Capillati” SRL au participat la procedura de achiziție nr. 1350/14 din 30.07.2014 ca întreprinderi dependente.
11. Adicional se constată, că întreprinderea „Ecosem Grup” SRL este independentă față de întreprinderile „Litarcom” SRL și „Capillati” SRL în sensul Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012 (*în continuare Legea concurenței*).
12. La 15.12.2017, s-a desfășurat interviurile cu (...). La întrebările adresate către (...) referitor la licitația nr. 1350/14 din 30.07.2014 privind achiziționarea lucrărilor de aprovizionare cu apă și canalizare a s. Cobani, r-nul Glodeni, aceștia au oferit răspunsuri evazive, motivând că nu își aduc aminte despre procedura de achiziții nr. 1350/14 din 30.07.2014.
13. La 09.01.2018 s-a desfășurat interviul cu (...). În cadrul acestuia, (...) a negat implicarea sa în cadrul procedurii de achiziții nr. 1350/14 din 30.07.2014 prin întocmirea documentelor de licitații și participarea cu acestea în cadrul acestei proceduri. Totodată, aceasta a comunicat că își amintește despre recepționarea devizelor locale de cheltuieli pe marginea procedurii de achiziție nr. 1350/14 din 30.07.2014 privind achiziționarea lucrărilor de aprovizionare cu apă și canalizare ofertate în cadrul procedurii de achiziții publice nr. 1350/14 din 30.07.2014 la adresa de e-mail a întreprinderii „Ecosem Grup” SRL în variantă completată cu toate prețurile spre ofertare de la o adresă poștală pe care nu și-o amintește.
14. Cu luarea în considerație a constatărilor expuse supra, (...) se confirmă prezența semnelor ce permit susținerea cu un grad înalt de certitudine, că „Ecosem Grup” SRL, „Litarcom” SRL și „Capillati” SRL au participat la un acord anticoncurențial de tip cartel dur realizat prin schimbul de informații

strategice asupra prețurilor spre ofertare în cadrul procedurii de achiziții nr. 1350/14 din 30.07.2014.

15. Întru respectarea dreptului la apărare prevăzut în art. 58 al Legii concurenței, Consiliul Concurenței în temeiul art. 59 din Lege, la 23.03.2018 a remis raportul de investigație pe marginea cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 39 din 05.12.2017, „Ecosem Grup” SRL, „Litarcom” SRL și „Capillati” SRL, pentru prezentarea observațiilor și propunerilor pe marginea acestuia în termenul stabilit de lege.
16. La 19.06.2018, Consiliul Concurenței a desfășurat ședința de audiere la care au participat întreprinderile „Ecosem Grup” SRL, „Litarcom” SRL și „Capillati” SRL.
- 17.(...).

IV. Calificarea legală a acțiunilor constatate

În conformitate cu art. 5 alin. (1) și (3) lit. d) din Legea concurenței, sunt interzise acordurile îndreptate spre participarea cu oferte truate la licitații sau la orice alte forme de concurs de oferte.

Analizând acțiunile descrise mai sus, se rețin următoarele:

- (...) „Ecosem Grup” SRL a declarat în cadrul cererii de clemență despre participarea cu oferte truate în cadrul procedurii de achiziție nr. 1350/14 din 30.07.2014 a întreprinderilor „Ecosem Grup” SRL, „Litarcom” SRL și „Capillati” SRL.

(...)

Pe o piață concurențială normală, coincidențe de preț la mai multe poziții nu sunt posibile întrucât fiecare întreprindere are puterea sa economică specifică, dispune de dotare tehnică diferită, capacitate financiară diferită, costuri salariale diferite și nu în ultimul rând de disponibilitatea mijloacelor financiare care o au la dispoziție. Toate aceste elemente conduc la cheltuieli și venituri diferite care în mod normal trebuie să se diferențieze prin ofertele propuse.

Întreprinderile „Litarcom” SRL și „Ecosem Grup” SRL au fost vizate în Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. 40 din 24.08.2017 prin care a fost constatată încălcarea art. 5 alin. 3 lit. d) din Legea concurenței de către aceste întreprinderi. Astfel, prin Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. 40 din 24.08.2017 a fost constatată participarea întreprinderilor „Litarcom” SRL și „Ecosem Grup” SRL cu oferte truate la licitația nr. 14/01840 din 23.09.2014 privind achiziționarea lucrărilor de reparație a drumului public L 284.2, drum de

acces spre s. Doltu (...).

Astfel, în rezultatul examinării informațiilor expuse în cererea de clemență a „Ecosem Grup” SRL, cât și din analiza probatoriului aferent investigației conform, se conchide întrunirea elementelor probatorii a existenței unui acord anticoncurențial prin participarea cu oferte trucate ale întreprinderilor „Litarcom” SRL, „Ecosem Grup” SRL și „Capillati” SRL la procedura de achiziție publică organizată de Primăria Cobani, r-nul Glodeni, nr. 1350/14 din 30.07.2014 prin schimbul de informații strategice referitoare la participarea nemijlocită a întreprinderilor în cadrul procedurii de achiziții și prețurile ofertate în cadrul acesteia.

În acest sens, se menționează că *trucare a ofertelor* reprezintă realizarea, prin intermediul licitațiilor sau altor forme de concurs de oferte, a acordurilor anticoncurențiale ale întreprinderilor concurente referitoare la prețuri, la împărțirea piețelor, la sursele de aprovizionare sau la calitatea produselor. Cu luarea în considerație a informațiilor expuse mai sus, se constată că sunt întrunite semne că întreprinderile „Capillati” SRL, „Litarcom” SRL și „Ecosem Grup” SRL au realizat o înțelegere asupra prețurilor ofertate în cadrul procedurii nr. 1350/14 din 30.07.2014 și a participării acestora în vederea în desemnării câștigătoare a ofertei „Litarcom” SRL care a avut cel mai mic preț.

Ținând cont de semnele descrise mai sus referitoare la componența acțiunii de încheiere a acordului anticoncurențial între „Litarcom” SRL, „Ecosem Grup” SRL și „Capillati” SRL se susține că acțiunile acestora au condus la mimarea concurenței în cadrul procedurii nr. 1350/14 din 30.07.2014.

Conform art. 5 alin. (1) și alin. 3 lit. d) din Legea concurenței sunt interzise orice acorduri anticoncurențiale îndreptate spre participarea cu oferte trucate la licitații sau la orice alte forme de concurs de oferte. Totodată, conform art. 7 din Legea concurenței constituie un cartel dur acordul anticoncurențial orizontal care are ca obiect participarea cu oferte trucate la licitații sau la alte forme de concurs de oferte. Drept urmare, cu luarea în considerație a faptelor constatate și a probelor atașate la cauza inițiată prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 39 din 05.12.2017, acțiunile întreprinderilor „Litarcom” SRL, „Ecosem Grup” SRL și „Capillati” întrunesc semnele componenteii încheierii unui acord anticoncurențial orizontal de tip cartel dur în cadrul procedurii nr. 1350/14 din 30.07.2014.

Întrucât participarea cu oferte trucate reprezintă o restricționare gravă a concurenței prin obiect și cade sub incidența prevederilor art. 5 alin. (3) lit. a) din Legea concurenței, nu este nevoie de a se demonstra efectele acestora pe piața în cauză.

Potrivit art. 71 din Legea concurenței, Plenul Consiliului Concurenței este în drept să aplice, prin decizie, întreprinderilor amenzi în cazul în care, în mod intenționat sau din neglijență, acestea încalcă prevederile art. 5 din Legea concurenței.

Conform prevederilor art. 72 alin. (1) al Legii concurenței, nivelul de bază al amenzii pentru încălcarea normelor materiale ale legislației concurențiale se determină în funcție de gravitatea și durata faptei.

Ținând cont, că acordul anticoncurențial este unul pe orizontală de tip cartel dur, având ca obiect trucarea ofertei, acesta se încadrează în categoria faptelor de gravitate mare, pentru care nivelul de bază al amenzii se stabilește conform art. 72 alin. (3) lit. c) din Legea concurenței, în cuantum de la 2% până la 4%.

Având în vedere, că procedura de achiziție nr. 1350/14 din 30.07.2014 a fost organizată și desfășurată în luna iulie, anul 2014, iar acțiunile de participare cu oferte truate de către întreprinderile „Ecosem Grup” SRL, „Litarcom” SRL, „Capillati” SRL au avut loc în perioada organizării și desfășurării acestei proceduri de achiziție, acestea se încadrează la încălcări de scurtă durată (mai puțin de 1 an) – **factor 1.**

Nivelul de bază al amenzii în conformitate cu art. 72 alin. (3) lit. c) al Legii concurenței s-a stabilit de (...) din cifra totală de afaceri înregistrată în anul 2017 pentru „Litarcom” SRL, „Capillati” SRL.

Circumstanțe agravante și atenuante, prevăzute la art. 73 din Legea concurenței nu au fost reținute.

În anul 2017, „Litarcom” SRL a realizat o cifră totală de afaceri în valoare de (...) lei, iar „Capillati” SRL o cifră de (...) lei.

Potrivit art. 36 alin. (5) din Legea concurenței sumele ce reprezintă amenzi sau alte sancțiuni aplicate de Consiliul Concurenței se fac venit la bugetul de stat, în condițiile legii și urmează a fi transferate la conturile beneficiarului: Ministerul Finanțelor, codul fiscal: 1006601000037, IBAN MD83TRGAAA14311701000000; prestator beneficiar: Ministerul Finanțelor – Trezoreria de Stat.

În conformitate cu art. 43 alin. (2) din Codul de executare nr. 443-XV din 24.12.2004 în cazul în care sumele se încasează în beneficiul statului, calitatea de **creditor** este exercitată de către Ministerul Finanțelor.

Debitorii sunt: „Litarcom” SRL și „Capillati” SRL.

Tabel nr. 4

Datele bancare ale debitorilor

Nr. d/o	Întreprinderea	Codul IBAN (MDL)
1	„Litarcom” SRL	(...)

2	„Capillati” SRL	(...)
---	-----------------	-------

Aplicarea politicii de clemență

La 29.11.2017, Consiliul Concurenței a recepționat cererea de clemență depusă de către „Ecosem Grup” SRL, prin care aceasta denunță încălcarea prevederilor art. 5 și 7 din Legea concurenței de către „Ecosem Grup” SRL, „Litarcom” SRL și „Capillati” SRL.

Conform cererii rezultă, că „Ecosem Grup” SRL, „Litarcom” SRL și „Capillati” SRL au participat la licitația nr. 1350/14 din 30.07.2014 privind achiziționarea lucrărilor de aprovizionare cu apă și canalizare a s. Cobani, r-nul Glodeni. (...)

Adițional se menționează, că potrivit declarațiilor depuse în cadrul interviului din 09.01.2018, (...) a negat implicarea sa în cadrul procedurii de achiziții nr. 1350/14 din 30.07.2014 prin întocmirea documentelor de licitații și participarea cu acestea în cadrul procedurii de achiziții publice numite supra, însă a comunicat că își amintește despre recepționarea devizelor locale de cheltuieli pe marginea procedurii de achiziții nr. 1350/14 din 30.07.2014 la adresa de e-mail a întreprinderii „Ecosem Grup” SRL în variantă completată cu toate prețurile spre ofertare.

Conform art. 91 alin. (3) din Legea concurenței, după ce a primit informațiile și elementele probatorii furnizate conform alin. (1) lit. a) al aceluiași articol și a verificat dacă acestea îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 86 alin. (1) lit. a) și b) sau la art. 87 alin. (1) lit. a), b) și c), din Legea concurenței, Consiliul Concurenței acordă întreprinderii sau asociației de întreprinderi, în scris, imunitatea condiționată la amendă. Totodată, conform art. 86 alin. (1) din Legea concurenței, Consiliul Concurenței va acorda imunitate de tip A la amendă dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile enumerate în respectivul articol. În acest sens Consiliul Concurenței reține următoarele:

- „Ecosem Grup” SRL este prima și unica întreprindere care a depus cerere de clemență și a solicitat imunitate la amendă;
- la data furnizării elementelor probatorii, Consiliul Concurenței nu deținea suficiente elemente pentru declanșarea procedurii de investigație sau efectuarea de inspecții;
- sunt îndeplinite condițiile generale pentru acordarea clemenței prevăzute la art. 90 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012;
- „Ecosem Grup” SRL nu are calitatea de inițiator care a întreprins măsuri pentru a constrânge alte întreprinderi să participe la presupusul acord

încheiat în cadrul licitației nr. 1350/14 din 30.07.2014 ori să rămână parte a acestuia.

Cu luarea în considerație a celor expuse supra, se conchide că cererea de clemență cu explicarea acțiunii de trucare a ofertelor, în care se recunoaște comiterea acțiunii de încheiere a acordului anticoncurențial, care are ca obiect favorizarea desemnării ofertei „Litarcom” SRL drept câștigătoare în cadrul licitației nr. 1350/14 din 30.07.2014, în opinia Consiliului Concurenței permite de a reține informațiile prezentate de către (...) în calitate de probă, ce au permis inițierea investigației dispuse prin Dispoziția nr. 39 din 05.12.2017 și probabilitatea înaltă în vederea stabilirii încălcării prevederilor art. 5 din Legea concurenței.

„Ecosem Grup” SRL fiind prima întreprindere care a depus cererea de clemență până la inițierea investigației prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 39 din 05.12.2017, îndeplinește condițiile pentru acordarea clemenței în sensul art. 90 din Legea concurenței și condițiile pentru acordarea imunității de tip A conform prevederilor art. 86 din Legea concurenței. Astfel, aceasta poate obține imunitate de tip A.

La 23.03.2018, Consiliul Concurenței a informat solicitantul de clemență în privința aplicării politicii de clemență până la remiterea raportului de investigație în adresa „Ecosem Grup” SRL.

Ținând cont de cele constatate, Plenul Consiliului Concurenței în temeiul art. 39, art. 41, art. 71, art.72, art. 86, art. 91 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 și pct 11 din Hotărârea Guvernului nr. 1418 din 28.12.2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de întocmire a Listei de interdicție a operatorilor economici,

DECIDE:

1. A constata încălcarea prevederilor art. 5 alin. (3) lit. d) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către „Litarcom” SRL, „Capillati” SRL și „Ecosem Grup” SRL prin participarea cu oferte truate în cadrul procedurii de achiziție nr. 1350/14 din 30.07.2014 privind achiziționarea lucrărilor de aprovizionare cu apă și canalizare a s. Cobani, r-nul Glodeni.
2. A aplica „Litarcom” SRL” (IDNO 1003600022493), cu adresa juridică: mun. Chișinău, bd. Traian nr. 8/1 ap. 2, o amendă în mărime de 790 178,88 lei (șapte sute nouzeci mii o sută șaptezeci și opt lei, 88 bani), reprezentând (...) % din cifra totală de afaceri realizată în anul 2017.
3. A aplica „Capillati” SRL (IDNO 1004600074363), cu adresa juridică: mun. Chișinău, str. Mitropolit Gurie Grosu nr.26 of. 63, o amendă în mărime de

438 596,92 lei (patru sute treizeci și opt mii cinci sute nouăzeci și șase lei, 92 bani), reprezentând (...) % din cifra totală de afaceri realizată în anul 2017.

4. A acorda „Ecosem Grup” SRL (IDNO 1003600086844), cu adresa juridică: mun. Chișinău, str. Tighina 33, of. 1, imunitate la amendă de tip A.
5. Primăria s. Cobani, autoritate contractantă care a organizat și desfășurat procedura de achiziție nr. 1350/14 din 30.07.2014, va iniția procedura de înscriere în Lista de interdicție a operatorilor economici „Litarcom” SRL și „Capillati” SRL, participanți la respectiva procedură ca întreprinderi dependente.
6. Sumele prevăzută la pct. 2-3 se achită în bugetul de stat în termen de 60 zile lucrătoare de la data comunicării prezentei Decizii, cu mențiunea: „amendă aplicată de către Consiliul Concurenței în conformitate cu Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012”. O copie a actului care confirmă plata va fi transmisă Consiliului Concurenței.
7. Decizia intră în vigoare la data adoptării.

**Președintele Plenului
Consiliului Concurenței**

Viorica CĂRARE